

Bioloģiskā notekūdeņu tīrīšana.

Ar noskaidrošanu, pat ja to pabalsta ar sūzgulān-
 tiem, ar ķīmiskiem preparātiem, notekūdeņi
 var atbrīvot no suspendētām un daļai koloidālām
 vielām. Pats notekūdeņi tomēr vēl dažas smalkākas,
 un vieglākas suspendētas vielas, lielāki daļi koloidāli
 un praktiski vienas, spīdinātas vielas. Patsūdeņu vielu
 starpi ir arī organiskas, pūtspējīgas vielas. Ja ūdens
 tvertne, kur mehāniski tīrītāji ūdeni nāvē, ir
 spējīga kādas vielas apskābtas, ar savām pasīvkū-
 šanas spējām, tad notekūdeņim & novietosenu jān-
 tājus ir iespērt, labvēlīgi. Bet ja ūdens tvertne
 apskāpti nav tik labvēlīgi, un nesūkstis lēnā
 stāvokli ūdeni strīdājos bakterijās ar netīrumu
 vielām, tad ūdens tvertne var iestāties pušēšanas procesi,
 iekļūstis nelabā smaka, zivju dzīvība var būt ap-
 draudēta, tvertne ūdeni var kļūt nelietojams. Dāz-
 dām vajadzībām un t.t. Tā bet ja pati ūdens tvertne
 bioloģiskie resp. biokīmiskie procesi nav pietiekami,
 tai nodots netīro vielu pārveidāšanai par nepiēkstošām,
 hi to apskābtas, mineralizācijai, tad vajadzīgs ar
 mikroorganismu biokīmiskiem procesiem notekūdeņi iekļūst
 uzdevot tik tāl, uz vajadzīgo dabiskiem procesiem tīrīšanas

Ar bioloģiskām ķīmiskās vielas vielu pārvešana
 notiek no aerobiem (gaisa mīļotājiem) mikroorganismiem:
 bakterijām, protozojiem u.c. Bioloģiskā ķīmiskā notiek
 tā kā cietās nekļūstamās vielas pārvēršas pie bakteriju
 globiņu (tiek adsorbētas) un tās spīdina enzīmi, kas atdalās
 no bakterijām, un spīdinātās vielas kopā ar skābekli
 ieliecā caur suniņas adīnu suniņa iemā^(liet alvorkelē). Tē tad, suniņu
 fermentu ietekmē, ar skābekļa palīdzību, organiskās vielas
 biokīmiski apskābļojās, mineralizējas, pie tam ogļskābe,
 savienojumi pakāpeniski pārvēršas ogļskābi, slāpekļa
 savienojumi slāpekļskābi (nitrātas), sērsavienojumi
 sērskābi (sulfātos) un ūdeņradis ūdeni. Ap skābeļ-
 samas produkti, kas izriet no bakteriju dzīvības ener-
 ģijas, parādās spīdri vai gāzes veidā un ar difu-
 ziju izspiežas caur suniņu adīnai un nonāk alga-
 rā, ūdeni kā higiēniski nevainojams produkti.

Bioloģiskie procesi netīro viela pārveidošanā notiek
 ar bakterijām, bet nām daļēji arī protozoji un dīvēnti,
 jo tie pārtika no bakterijām un aizņāvi bakteriju
 savairošanas lielākā daudzumā nekā tos nāktā procesam
 pa labu. Protozoji atkal nodē žīvīa pa bāktu.

Ar minētiem procesiem radusis vielas pārveidojās
 lielā ķīmiski, un nespīdinātās vielas nozūlēti
 ūdeņ, Arveļus, dīvēnti (sedimentācija), rajojot tur dīvēnti
 dīvēnti (bentoni) (Benthos).

Bakterijas, kas minētos pārveidojumus izdē, ir stingri
 aerobas, un procesa vādiķes apdevams ir rūpēti par

bagatiga skābekļa piegādāšanu, lai aerobais stāvoklis uz-
 turētos, ^{no ķermeņa} Tāpatais skābeklis arvien jāatjauno. Nelidi mēs
~~stāv~~ katr notieku nemitigos fibros un elpasi dienas kas
 notiek caur galvām udeņu šķidrum (algām) seules gaisma.
 Tāpat galvoni skābekļa atjaunošana ir no gaisa, un notiek
 sroksāņu, plāvēņu gaisma ar ūdeni. Pie dabīgām mākslīgām
 bioloģiskām metodām gaisa iekļūšanu veicam ar gaisa
 iekļūšanu ūdenī (ankurots dūm metode), vai liessot ūdenim
^{vai brīd brīdīti} arīd caur gaisu (nemitigā fibri un tirdzāne lauski) ~~stāv~~
 šķidrum parēmieni gaisi nak ilgām lauku sākām ar
 ūdeni. Gaisa svām aprēķinām modz piņēim 1250g/m³,
 un tajā atrodas skābekļa 280g.

Tirdzānes iekārtas liduma, h. i. kas slodze, mēdz ~~stāv~~
 notiek ar skābekļa vajadzības liduma tirdzānā ūdenim,
 vai, parastasi, ar iekšrotējā daudzām.

Tirdzāņu parākumu rāstlums notiek ar skābekļa priekš
 tirdzānā un pēc tirdzānā; pie nām notiekosi ir
 skābekļa vajadzība. Ja skābekļa ir pāri par 90%, tad
 kad ūdeni modz upuakt par pilnīgi bioloģiski iz-
 tirdzā. Pie tam priekš tirdzānā iekārtām pieņem vienu
 tirdzā, kas p. vidam kas tirdzānā atbrādatā kā ar nosti-
 dīnām (konkrētā) vajadzības dienas. Ati pēc biolo-
 giskā iekārtas vēl rādi dienas, kas ar atbrādatā vēl
 jāapbrāda.

Ar bioloģiskās vajadzības (N₂O) rāstluma ^{organiskā} vidam ūde-
 lik vajadzība. Ati tad bioloģiskā tirdzānā iekārtā par
~~parastasi, h. i. kā skābekļa vajadzības vajadzība.~~

Priekš tirdzānā liduma ^{oksidācijā} par ^{no} korolā, mēdzām
 at. t. ^{labāk} par Imhoffa;

45% - aktiveto dānu metode

55% - augstskolēdžetu nemetīgo filtru

80% - vājādu filtru nemetīgo filtru

100% - žemu filtru

Pārējās organiskās vielas, var izmantot kā atrodas dūnās un notekūdeņos, var izmantot mežsaimniecībai.

Bioloģiskās tīrīšanas iekārtas, kā tas jau ir agrāk minēts, var sadalīt dabīgās un mākslīgās. Dabīgās metodes ir tās kur iekārtu lieto dabiskus apstākļus, un tās ir: tīrīšanas lauki, žemu filtru, pūšņu un tīrīšanas dūni. Mākslīgās bioloģiskās iekārtas ir: kontaktfiltri, nemetīgo filtru, augstskolēdžeti un aerofiltru, grūnū, ķermeņu un aktiveto dūnu iekārtas. Notānu bioloģiskās metodās iekārtu ir kopīgi tas, kā tās ir vajadzīgi ķermeņu, kas pārveido un gļotaiņo baktēriju masu, un tādā atkārtos no to ķermeņu veida tad arī metodes atkārtos veic no atkārtos.

Tirisanas lauri.

Tie šis metode notekūdeni iz šīs pilnīgi dabiskai, izmantojot žeme atrodosos spēkus, pie tāu arī izmen-
tojat notekūdeni atrodosai vērtības (mākslīgas un mīkstuma) kā radot jaunas vērtības, kas atkal nāk visparībai
pa labu. Kā redzams no kautsaimeciskās viedokļa
ši metode jānāc verā vīros gadījumos, kad krasi var
atrast labvēlīgu atzīnājumu.

Notekūdenis kuldāms, kamēr tas slānī atstāj
kājā vīrs neskrudināts un skrudināts, organiskās
vielas. Līdz ar to žeme ienāk vielas un mīktrums kas
derīgas stādīem t.i. to uztūvei (izaugšanai). No nar-
mali strādājotiem tirisanas laurīem iz drenāžas
izkārtojis ūdens ir skaidrs un tīrs no gaardīz
vīsam skrudinātiem organiskām vielām, tā mē to
var būt kādam saubām ielāst kasd kurā atklātā
ūdenā tvertnē.

Dieņņil metode nav vīrs lietojama. Vojādīgi atbilstīgi
lieluma žemes laukumi un ^{labvēlīgi} saimnieciskai apskatē.
Pārējā laikā celti arī ielāstumi pret citveca partijas
vīdu rāpšana uz laukiem kuri mēstok ar notekūde-
nīem un dāzi speciāli ^{ti} pat atvēr kā krasi i apriens
bioloģijai jān tīrtus ūdenis drīkstētiem un mīkstū
lietot (Sūferti). Tāda prasība gan jānprāsta par nēi-
binātu un balstis uz pārprātumu, kas cēls galvenā
kārtē no tā kā pa šūgānā lauru apūdenis (ar
aplauktisām) augus no lieto tīrsi svāzja vīda
cilvēku laurīb.

Landw. Novoches
štāt. Alwiss:
Stein - Landes. Verm.
štāt. Alwiss 1937
Krieg - Handb. d.
Landw. Wiss. vermess
1938.
Verlass d. Prachtstimm
J. Landwirtschaft
von S. Fels, 1938.
Richtlinie d. Gemeinde
Kaps im Jahr 1932/34
Stund. d. Technon
beurteilt in
Städtering 1939, Febr.
Werte National von
Heilmann, Haupt.
Tüsse Weltweit aus
in Ges. f. J. J.

Leipzig. Deutsche
Wasserwirtschaft
1940 S. 161 an 1941 S. 26.
Gesundh. J. J. bis 1944
Psimari - Ges. J. J. 1944

Notekūdens mēslojuma vērtība:

Augiem noderīgās pamatvielas: slāpeklis, fosforskābe, kalcijs un kālijs gan atrodas notekūdenī zināmā daudzumā, kā to rāda analīzes atgriezumē, bet šīs vielas atrodas lielā atšķaidījumā un pa lielai daļai šādiem gandrīz pilsavinājuma savienojumos. Pie tāme šādiem mēslojumiem vajadzīgs tikai zināmā to attiecības pakāpē, bet notekūdeni pieņem bez apskatāmas. Redzams ka notekūdeni izmantošana ir sarežģīta problēma, kuru varbūt var vienkāršākināt, ja mēsli vielas zināmu laiku uzturājam, lai tām te parveidoties un tikai tad izmanto šādu audzēšanai.

Dažiem augiem vajadzīgai mēsli vielu daudzums veģetācijas periodā uzrādīts senajos kubi (pie Maskavas Dārzu):

Nosaukumi	kg/ha			
	P ₂ O ₅	K ₂ O	N	CaO
Kiposkiem	130	300	230	420
Kālei	80	230	200	200
Nādaži	105	230	200	310
Atkārtot	1	2,2	3	3.

Maskavas notekūdeni (1927-1935), rēķinot 50% slāpekļa daudzumu (amonjakaam izgarojot un c.) atbrada:

$P_2O_5 - 15 g/m^3$, $K_2O - 50 g/m^3$ un $N - 94 - 50\% = 47$

Atkārtot 1 3,3 3,1

Rēķinot 100 l uz kvadrātmetru dienā, vajagada 36,5 m³, no viena kvadrātmetru vārsta gada sagādāt:

Fosforskābes $36,5 \cdot 0,015 = 0,54 \text{ kg}$

Kalija $36,5 \cdot 0,050 = 1,83 \text{ ''}$

Slāpekļa $36,5 \cdot 0,047 = 1,75 \text{ ''}$

Tā kā uz 1 ha vajadzētu uzlikt mēslojuma nolīkai noteikumi:

pēc fosforskābes no $\frac{105}{0,54} = 200 \text{ ief.}$

" kalija " $\frac{300}{1,83} = 164 \text{ ''}$

" slāpekļa $\frac{230}{1,75} = 131 \text{ ''}$

Ta mēru daudzumu rēķināt pēc fosforskābes, drusku kalija un slāpekļa, bet ja pēc slāpekļa - būtu nepieciešots fosforskābe un kalija.

Pēc novērojumiem uz Maskvas tīrvānes laukiem (Luberas) par 3 gadiem (1931-1933) pēc vidējai laboratorijas analīzei un vidējā pateriņa stadiem, iegūti dati: šādos veidos dati mēslu vielu bilancei:

	Fosforskābe	Kalija	Slāpekļa	Kalija
Ar noteikumiem pieņemta g/m^3	24	50	100	100
Zaudējums no denitrifikācija	-	-	50	-
Izgatā drenāžas ūdeni	0	15	20	150
Paliek stadiem g no katā m^3	24	35	30	-
Vidēji pēc augstas ražas stādi no zemes pārlieņus kg/ha	50	184	146	150

Šādos novērojums darbam arī no Berlīnes tīrvānes laukiem. (Tabeli skatītāja vielu saturs noteikumiem mēslu g/m^3 un caucejā vielu saturs drenāžas ūdeni - mēslu arī g/m^3 .)

Pilsēta	Fosfors.	Kalcijs	Slāpeņš	Kalcijs	Slāpe m ³ /ha
Berlīne	$\frac{18}{1}$	$\frac{51}{12}$	$\frac{100}{19}$	$\frac{100}{130}$	36
Münstera	$\frac{12}{0,5}$	$\frac{42}{12}$	$\frac{84}{21}$	$\frac{145}{155}$	45
Dortmunda	$\frac{6,4}{0}$	$\frac{54}{12}$	$\frac{84}{16}$	$\frac{145}{168}$	57
Vidēji	$\frac{12}{0,6}$	$\frac{46}{15}$	$\frac{92}{19}$	$\frac{145}{151}$	46
Kemi palicis (N ūnāt 50%)	11,4	31	$\frac{73}{2} = 36,5$	-	-
Atkārtojas	1	27	3,1	-	-

No kabeles 169 gip. pēc Maskevas firmitātes lauksaimniecībai
atrodam kā augstos ražas sešmēģenai hektāra uz 1 ha
vajadzīgo noteikumi:

pi fosforskābes: $\frac{50}{0,024 \cdot 36,5} = 57 \text{ t}$

" Kalcijs $\frac{187}{0,035 \cdot 36,5} = 147 \text{ "}$

" slāpekļa $\frac{146}{0,030 \cdot 36,5} = 134 \text{ "}$

No kausējamiešu vielu daudzuma var uzskatīt par
labi svarīgu prasību izmantot mēģu vielas kas
atrodas noteikumi. Kā no kabeles 169 gip. redzam ar
kabeļa 1000 m³ noteikumiem ^{atbilstoši} vidēji: slāpekļa
100 kg, fosforskābes 24 kg un Kalcijs 50 kg. Ērvienu
Daudzums mineralmēģu izmantošanai ^{par} priekšam cenā:

- Cianamīda, kas satur 20% slāpekļa - 120 rub./t
- superfosfāts " " 14% fosforskābes - 45,5 " "
- Silvīrīta " " 15% Kalcijskābe 26 " "

Cianamīda, kas satur 20% slāpekļa - 120 rub./t
superfosfāts " " 14% fosforskābes - 45,5 " "
Silvīrīta " " 15% Kalcijskābe 26 " "